

**O‘ZBEKISTON RESPUBLIKASI
OLIY TA’LIM, FAN VA INNOVATSIYALAR VAZIRLIGI
FARG‘ONA POLITEKNIKA INSTITUTI**

«TASDIQLAYMAN»
Farg'ona politexnika instituti
rektori O' R. Salomov

[Signature] 2023 y.

**5340300 – “Shahar qurilishi hamda kommunal infratuzilmani tashkil
etish va boshqarish” ta’lim yo’nalishi talabalarini Yakuniy Davlat
Atestatsiya sinovlaridan o’tkazish bo’yicha**

mutaxassislik fanlaridan

BAHOLASH MEZONLARI

Farg'ona – 2023 y.

8
xalq farovonligining garovi. T.: "O'zbekiston" 2016 yil 47 b.

38. Mirziyoev Sh.M. Buyuk kelajagimizni mard va olijanob xalqimiz bilan birga quramiz. T.: "O'zbekiston" 2016 yil 486 b.

39. Беленя Е.И. Металлические конструкции. М. Стройиздат. 1985.

40. Saydullaev K.A., Ganieva K.K. Po'lat qurilmalar. T., 2002.

41. QMQ 2.01.07-96 "Yuklar va ta'sirlar". DAKK T., 1996.

42. QMQ 2.03.08-98 "Yog'och qurilmalari". DAKK T., 1998.

43. QMQ 2.03.05-97. Po'lat qurilmalar loyihalashtirishning me'yorlari. DAKK T., 1997

44. QMQ 2.03.01-96. Beton va temirbeton konstruksiyalari. DAKKD., 1996

9. Mirziyoev SH.M. Buyuk kelajagimizni mard va olijanob xalqimiz bilan birga quramiz. T. "O'zbekiston". 2016 y. 486 bet.
10. Tosunova M.T. Planirovka gorodov i naselennyy mest. - M.: Visshaya shkola, 2018g.
11. Spravochnik proektirovshika: Gradostroitelstvo. Pod red. V.I.Belousova. - M.: Stroyizdat, 2012 g.
12. Vladimirov V.V., Davidyants G.N., Rastorguev O.S., Shafran V.L. Injenernaya podgotovka i blagoustroystvo gorodskix territoriy. - M.: Arxitektura - S, 2004.
13. Gruzdev V.M. "Osnovi gradostroitelstva i planirovka naselennix mest" Ucheb.pos.Nijniy novgorod 2017g.
14. Biryukov L.E. Osnovi planirovki i blagoustroystva naselennix mest i promishlennix territoriy. - M.: Visshaya shkola, 2017g.
15. Cherepanov V.A. Transport v planirovke gorodov. - M.: Stroyizdat, 2011g.
16. Stepanov V.K., Velikovskiy L.B., Tarutin A.S. Osnovi planirovki naselennix mest. - M.: Visshaya shkola, 2016g.
17. Goroxov V.A., Lunts L.B., Rastorguev O.S. Injenermoe blagoustroystvo gorodskix territoriy. - M.: Stroyizdat, 2004g.
18. Avdotin L.N., Lejava I.G., Smolyar I.M. Gradostroitelnoe proektirovanie. - M.: Stroyizdat, 2014g.
19. SHNK 2.07.01 - 03 Gradostroitelstvo. Planirovanie razvitiya i zastroyki territoriy gorodskix i sel'skix naselennix punktov. - T.: Goskomarxitektstroy RUz., 2003g.
20. Yargina Z.N. Gradostroitelniy analiz. - M.: Stroyizdat, 2016g.
21. Yargina Z.N. Osnovi teorii gradostroitelstva. - M.: Stroyizdat, 2009g.
22. Kontorovich I.Ya., Rivkin A.B. Ratsionalnoe ispolzovanie territorii goroda. - M.: Stroyizdat, 2012g.
23. Proektirovanie gorodskogo xozyaystva. (Pod obsh. red. E.Ya. Turchixina). - M.: Stroyizdat, 2000g.
24. Gutnov A.E. Evolyutsiya gradostroitelstva. - M.: Stroyizdat, 2016g.
25. Nilsen V.A. U istokov sovremennogo gradostroitelstva Uzbekistana. - T.: izd-vo im. Gafur Gulyama, 2014g.
26. Sosnovskiy V.A. Planirovka gorodov (rekonstruktsiya i modernizatsiya zdaniy i kompleksov). - M.: Visshaya shkola, 2002g.
27. Belkin A.N. Gorodskoy landshaft. - M.: Visshaya shkola, 2001g.
28. Kalkina L.V. "Osnovi gradostroitelstva". - M.Vladivostov: Visshaya shkola, 2005g.
29. Eroxin G.P. "Osnovi gradostroitelstva. - M.: Ladya, 2005g.
30. Yusufxo'jaev S.A. Qurilish konstruksiyalari Darslik T., 2018.
31. Alan Williams. Steel Structures Design: ASD/LRFD 1st Edition. USA 2011.
32. Arthur Nilson, David Darwin, Charles Dola. Design of Concrete Structures 14th Edition. USA 2010.
33. Saydullayev Q.A., Shukurova K.Q. Metall konstruksiyalari. T., 2010.
34. Asqarov B.A., Nizomov Sh.R., Temirbeton va tosh-g'isht konstruksiyalari. T., Iqtisod-moliya, 2008.
35. Nizomov Sh.R., Yusufxo'jayev S. A. Qurilish konstruksiyalari hisobi asoslari. T., 2014.
36. Mirziyoev Sh.M. Tanqidiy taxlil, qat'iy tartib-intizom va shaxsiy javobgarlik - har bir faoliyatining kundalik qoidasi bo'lishi kerak. T.: "O'zbekiston" 2017 yil 102 b.
37. Mirziyoev Sh.M. Qonun ustuvorligi va inson manfaatlarini ta'minlash — yurt taraqqiyoti va

ANNOTATSIYA

Dastur 5340300 - "Shahar qurilishi hamda kommunal infratuzilmani tashkil etish va boshqarish" ta'lim yo'nalishining 2020/2021 o'quv yilida tasdiqlangan o'quv rejasidagi ixtisoslik fanlar asosida tuzilgan.

TUZUVCHI:

PhD. dotsent Sh. A. Umarov
FarPI, "Bino va inshootlar qurilishi" kafedrasi mudiri.

Ushbu dastur "Qurilish" fakultetining 2023 yil _____.dagi № ____ - sonli Kengashi yig'ilishida muhokama qilingan va tasdiqlashga tavsiya etilgan.

KIRISH

5340300 – “Shahar qurilishi hamda kommunal infratuzilmani tashkil etish va boshqarish” ta’lim yo’nalishi - shaharlarni rejalashtirish, qurish va rekonstruksiya qilish bilan bog’liq bo’lgan iqtisodiy, sanitariya-gigiena, texnologik-qurilish, transport tarmoqlari va badiiy me’morchilik masalalari doirasida shaharlar va aholi turar-joylarini rejalash, qurish va rekonstruksiya qilish nazariyasi va amaliyoti masalalarini qamrab oladi.

Ta’lim yo’nalishining vazifasi - talabalar bilimlarini chuqurlashtirish va funktsional-rejalashtirish strukturalari va tartibi, uning murakkab xo’jaligi, yashash va sanoat rayonlarining rejalashtirilishi va qurilishi, mehnat balans, transport tarmoqlarini tashkil etish, shahar sanoat rayonlarini rejalashtirish va obodonlashtirish, shahar muhandislik ta’minoti tizimi, shakllangan shaharlarning rekonstruksiya qilish nazariy va amaliy masalalarini o’rgatishdan iborat hamda, optimal samarador texnologik tizimlarni yaratish, ishlab chiqarish korxonalarini loyihalash, shaharsozlik echimlarni ishlab chiqish bo’yicha hamda ilg’or pedagogik texnologiyalardan foydalangan holda bilimlarini oshirish va ko’nikma hosil qilishdan iboratdir.

5340300 - “Shahar qurilishi hamda kommunal infratuzilmani tashkil etish va boshqarish” ta’lim yo’nalishi talabalari Yakuniy Davlat Atestatsiyasida ta’lim yo’nalishining o’quv rejasiga asosan 3 ta mutaxassislik fanlari bo’yicha: “Qurilish konstruksiyalari”, “Arxitektura va shaharsozlik asoslari” va “Shahar hududini injenerlik tayyorlash, rejalashtirish, qurish va rekonstruksiya qilish” fanlaridan variantlar tuzilib, har bir variantda 3 ta savollar shakllantirilgan. Bu fanlar o’z negizida quyidagi ma’lumotlarni batafsil qamrab olgan.

“Arxitektura va shaharsozlik asoslari” fani bo’yicha:

1. Devorlarning arxitektura konstruktiv elementlari nima. Poydevorlarni yer osti sizot suvlarining agressiv ta’siridan ximoyalash. Qurilishda - Unifikatsiya, tiplashtirish va standartlashtirish. Binoni hajmiy-rejaviy yechimi to’g’risida tushuncha. Mayda sochiluvchi materiallardan devorlar qurishni qanday usullarini bilasiz. O’lchamlarni modul tizimlari. Binolarni Loyihasi xaqida tushuncha bering. Binolar to’g’risida ma’lumot bering. Poydevor asosini sun’iy mustaxkamlash usullari. Binolarni tasniflash. Binolarga qo’yiladigan asosiy talablar. Binolarning asosiy konstruktiv elementlari. Asoslar xaqida tushunchalar. Qavatlar-aro yopmalar, ularni yelemntlari. Tekkis va qiya tomlar. Qurilishni industirlashtirish deganda nimani tushunasiz. Bir xillashni asosiy vazifasi nimadan iborat. Konstruksiyaning universalligi nimani bildiradi. Standartlash ob’ektiga nimalar kiradi. Yagona modul sistemasini qurilishda qo’llanilishini tushuntiring. Binoning asosiy konstruktiv yelemntlariga nimalar kiradi. Devorlari vazifasi va turlarini keltiring. Orayopma va tomyopma yelemntlariga nimalar kiradi. Injenerlik jihozlari va ularning turlari. Qanday konstruktiv yechimlarini bilasiz. Binolar qanday konstruktiv sxemalarda quriladi. Tuproq deb nimaga aytiladi. Tabiiy asos bilan sun’iy asosni farqi nimada. Yer osti suvlarini poydevorga ta’sirini kamaytirish choralar ko’rish lozim. Asosning qanday turlari mavjud. Asosni qotirishni qanday usullarini bilasiz. In’eksiya nima degani. Poydevor yerning muzlash qatlamidan yuqorida joylashgan bo’lsa nima xodisa ro’y berishi mumkin. Poydevorlarga qanday kuchlar ta’sir yetadi. Poydevor turlarini keltiring. Lentasimon poydevor turlari va ularning qo’llanish sohalari. Alohida turuvchi poydevorlar qanday binolarda ishlatiladi. Qaysi hollarda yaxlit poydevorlar qo’llaniladi. Qoziqo’yoq poydevorlar va ularni qo’llanishi. Tabiiy asos va sun’iy asoslarning farqi nimada. Qaysi grunt bino uchun yeng ishonchli asos bo’lib xizmat qilishi mumkin?. Gruntlarning mustahkamligini qanday usullar bilan oshirish mumkin. Mustahkam grunt juda chuqurda joylashgan hollarda qanday poydevor turlaridan foydalanish mumkin. Ustun qoziq va osma qoziq poydevorlar orasida qanday farq bor. Statik sxemasi bo’yicha devorlar nechta turga bo’linadi. Konstruktiv yechimi bo’yicha devorlar nechta turga bo’linadi. Yengillashtirilgan g’isht devorining samarasi nimada namoyon bo’ladi. G’ishtning o’zidan bajariladigan peremichkalarning qanday turlari mavjud. Mayda yelemntlardan quriladigan devorlarning me’moriy-konstruktiv yelemntlari riga nimalar kiradi. Vazifasi bo’yicha xonalar qanday turlarga bo’linadi. Binolarni hajmiy-rejaviy yechimi deganda nimani tushunasiz. Koridorli planirovka sistemasini qanday afzallik va kamchiliklarga ega. Anfilada sistemasini qanday mohiyatga ega. Sektsiya

45. Bir tomonlama armaturalangan to’rtburchak kesimli elementlar mustaxkamligi.

Tayanch so’zlar: buzilishni ikki xolati, mustaxkamlik sharti, siqiluvchi va cho’ziluvchi zona, nisbiy balandlik, beton va armaturadagi zo’riqishlar, armature yuzasi.

46. Temirbeton poydevorlar. Aloxida turuvchi ustun osti poydevorlari. Yaxlit poydevorlar.

Tayanch so’zlar: konstruksiyasi, yig’a, yaxlit, xisoblash, asosi yuzasi, balandligi, pog’onalari.

47. Qurilish konstruksiyalarini chegaraviy xolatlar bo’yicha xisoblash. Me’yoriy va xisobiy qarshiliklar.

Tayanch so’zlar: ta’rifi, guruxlari, mustaxkamlik, ustvorlik, me’yoriy va xisobiy qarshiliklar, koeffitsientlar.

48. Prokat to’sinlarga kesim tanlash va yakunlovchi xisob qilish.

Tayanch so’zlar: xisoblash tartibi, xisobiy sxema, yuklar, eguvchi va qarshilik momenti, kesim tanlash, mustaxkamlik, bikrlilik.

49. Qurilish konstruksiyalarini chegaraviy xolatlar bo’yicha xisoblash.

Tayanch so’zlar: chegaraviy xolat, mustaxkamlik, ustvorlik, bikrlilik, foydalanishga noloyiq, o’lchov birliklari, yuklar va tasirlar, koeffitsientlar, xisoblash formulalari.

50. Qurilish konstruksiyalaridagi yuklar va ta’sirlar.

Tayanch so’zlar: yuklar turlari, doimiy, vaqtli, qisqa va uzoq vaqtli, yuklar jamlanmasi, ishonchlik koeffitsienti, qor, shamol yuklari.

ADABIYOTLAR RO’YXATI

1. Mutalova B.I. “SHahar rekonstruksiya va injenerlik infrastrukturasini rivojlantirish”. O’quv qo’llanma, Toshkent, TAQI-2019.
2. O.A. Bader, B.I. Mutalova “Shaharlarni rejalashtirish, qurish va rekonstruksiya qilish” o’quv qo’llanma, TAQI, 2010y.
3. Gritsenko A.S., Mutalova B.I. “Planirovka, zastroyka i rekonstruksiya gorodov” uchebnoe posobie, TASI, 2010g.
4. Mutalova B.I. “SHahar rekonstruksiya va injenerlik infrastrukturasini rivojlantirish” Uslubiy ko’rsatma, Toshkent.TAQI:-2019y.
5. “2017-2021 yillarda O’zbekiston Respublikasini rivojlantirishning beshta ustuvor yo’nalishi bo’yicha harakatlar strategiyasini kelgusida amalga oshirish chora-tadbirlari to’g’risida” PF-5024-son, 07.02.2017y. 15-avgust. O’zbekiston Respublikasi qonun xujjatlari to’plami.
6. Mirziyoev SH.M. Tanqidiy tahlil, qat’iy tartib-intizom va shaxsiy javobgarlik – har bir rahbar faoliyatining kundalik qoidasi bo’lishi kerak. O’zbekiston Respublikasining Vazirlar Mahkamasining 2016 yil yakunlari va 2017 yil istiqbollariga bag’ishlangan majlisidagi O’zbekiston Respublikasi Prezidentining nutqi. // Xalq so’zi gazetasi. 2017 yil 16 yanvar, №11.
7. Mirziyoev SH.M. Istiqbolli iqtisodiy loyixalar aholi farovonligini yanada oshirishga xizmat qiladi. O’zbekiston Respublikasi Prezidentining joylarda ijtimoiy-iqtisodiy islohotlarning borishi, amalga oshirilayotgan bunyodkorlik va obodonlashtirish ishlari bilan yaqindan tanishish, xalq muloqot qilish maqsadida 27-yanvar kuni Xorazm viloyatiga tashrifi doirasida so’zlagan nutqi. // Xalq so’zi gazetasi. 2017 yil 28 yanvar, № 21 (6715).
8. Mirziyoev SH.M. Bunyodkorlik va obodonlashtirish- taraqqiyotimiz va farovonligimizning yorqin ifodasi. O’zbekiston Respublikasi Prezidentining joylarda ijtimoiy-iqtisodiy islohotlarning borishi, amalga oshirilayotgan bunyodkorlik va obodonlashtirish ishlari bilan yaqindan tanishish, xalq muloqot qilish maqsadida 10-11-fevral kunlari Surxondaryo viloyatiga tashrifi doirasida so’zlagan nutqi // Xalq so’zi gazetasi. 2017 yil 14-fevral, № 32 (6726).

29. Ustunlar. Umumiy ma'lumotlar. Ustun turlari. Ustunlarni xisoblash tartibi. (MK).

Tayanch so'zlar: ustun elementlari, turlari, ishlash xarakteri, bir tekis, bo'shliqli, ko'ndalang kesimi, xisoblash rejasi, xisobiy sxema, xisobiy uzunlik, oldindan kesim tanlash, mustaxkamlik, ustvorlik.

30. Qurilish konstruksiyalarini rivojlanish tarixi..

Tayanch so'zlar: qurilish konstruksiyalari, vazifasi, material, qo'llanilish soxalari, tarixi, rivojlanishi.

31. Metallarni korroziyalanishi va ximoya choralari.

Tayanch so'zlar: korroziya turlari, atmosfera, yer osti, kimyoviy, korroziyaga chidamli, himoyalash usullari.

32. Qurilish konstruksiyalarini chegaraviy xolatlar bo'yicha xisoblash. Me'yoriy va xisobiy qarshiliklar.

Tayanch so'zlar: ta'rifi, guruxlari, mustaxkamlik, ustvorlik, me'yoriy va xisobiy qarshiliklar, koeffitsientlar.

33. T/b uchun ishlatiladigan betonlar.

Tayanch so'zlar: beton, temirbeton ta'riflari, betonga qo'yiladigan talablar, to'ldiruvchilar, beton mustaxkamligi, sinfi, markasi, kubik va prizmatik mustaxkamligi.

34. Egilishga ishlovchi elementlarning yoriqbardoshlilik sharti(TBK)..

Tayanch so'zlar: yoriqlarni birlikka ta'siri, yoriqbardoshlilikga, yoriqlar ochilishiga, kengayishiga xisoblash, chegaraviy miqdori.

35. To'sinli plitali yaxlit qovurg'ali oroyopmalar..

Tayanch so'zlar: yaxlit, to'sinli, ko'nturi bilan tayangan, konstruktiv sxemasi, plita, ikkinchi darajali to'sin, bosh to'sin, o'lchamlari, armaturalanishi.

36. Yopma plitalari. Yopma to'sinlari(TBK)..

Tayanch so'zlar: tom yopmalar, o'lchamlari, ko'ndalang kesimlar, KSJ, T tipli yopma.

37. Yopma fermalari. Arkalar. Chiziqli elementlardan yopmalar(TBK).

Tayanch so'zlar: stropila ferma, armaturalanishi, arkalar turlari, armaturalanishi, hisoblash.

38. Qiya kesimlarni mustaxkamlik sharti.Ko'ndalang armaturalarni tanlash.

Tayanch so'zlar: moment, ko'ndalang kuch, mustaxkamlik sharti, ko'ndalang armature, armatura qadami.

39. Siqilishga ishlovchi elementlarni armaturalanishi..

Tayanch so'zlar: konstruktiv xususiyti, armaturalanishi, o'lchamlari, kritik yuk, nomarkaziy siqilish.

40. To'sinlarni xisoblash va konstruksiyalash(TBK).

Tayanch so'zlar: ikkinchi darajali va bosh to'sin, ko'ndalang kesimlari, o'lchamlari, armature xisobi, armature va beton sinfi, ko'ndalang armaturalash.

41. Cho'zilishga ishlovchi elementlar. Talab etilgan yuza va kesimni tanlash. (MK)..

Tayanch so'zlar: tortiq, osma, ferma elementlari, kuchlanish, xisobiy qarshilik, koeffitsientlar.

42. Tekis va qovurg'ali oroyopmalar.

Tayanch so'zlar: yaxlit, to'sinli, ko'nturi bilan tayangan, konstruktiv sxemasi. plita, ikkinchi darajali to'sin, bosh to'sin, o'lchamlari, armaturalanishi.

43. Temirbeton konstruksiyalarni loyixalashdagi asosiy talablar.

Tayanch so'zlar: mustaxkamlik, birlilik, yoriqbardoshlilik, texnik-iqtisodiy, konstruktiv, tiplashtirish, unifikatsiyalash, uch xil o'lcham, xarorat va cho'kish choklari.

44. Nomarkaziy siqiluvchi t/b elementlarini mustaxkamligi.

Tayanch so'zlar: tarifi, kesim o'lchamlari, eksstentsit, 2 ta xisobiy xolat, egiluvchanlik, kritik yuk.

sistemi nima bilan boshqa sistemalardan ajralib turadi. Rejalashning zal sxemasi nima va qanday binolarda qo'llaniladi. Nima maqsadda koordinatsion diagramma va funktsional sxema quriladi. Statik sxemasi bo'yicha devorlar nechta turga bo'linadi. Konstruktiv yechimi bo'yicha devorlar nechta turga bo'linadi. G'ishtning o'zidan bajariladigan peremichkalarning qanday turlari mavjud. Balkon bilan lodjiyaning farqi nimadan iborat. Qavatlararo orayopmalar qanday talablar qo'yiladi. Qavatlararo orayopmalarning qanday turlarini bilasiz. Yaxlit temir beton orayopmalar qaysi binolarda ko'proq qullaniladi. Plitali orayopmalarning konstruktiv sxemasini tushuntiring. Yig'ma orayopmalarning qanday turlarini bilasiz. Injenerlik inshootlarini vazifasi va turlarini aytib bering. Qanday binolar sanoat binolari deb yuritiladi. Binolarni normal yekspluatatsiya qilinishi uchun binolarga qanday talablar qo'yiladi. Binolar olovbardoshlik bo'yicha qanday turlarga ajratiladi. Binolar xalq xo'jaligidagi ahamiyati bo'yicha sinflarga nimalar asosida bo'linadi. Binolar vazifasi bo'yicha nechta turga bo'linadi. Turar-joy binolari qavatlar soni bo'yicha nechta turga bo'linadilar. Turar-joy binolari uzoqqa chidamlilik bo'yicha nechta darajaga bo'linadilar. Turar-joy binolari olovbardoshlik bo'yicha nechta darajaga bo'linadilar. Turar-joy binolarining funksional maqsadga muvofiqligini belgilovchi omillar ga nimalar kiradi. Turar-joy binolarining texnik maqsadga muvofiqligini qaysi omillar belgilaydi. Nima uchun turar-joy binolariga me'moriy-badiiy talablari qo'yiladi. Turar-joy binolariga qo'yiladigan iqtisodiy muvofiqlik talablarining mohiyati nimadan iborat. Yig'ma orayopma yelementlarining qanday turlarini bilasiz. Ustun qoziq va osma qoziq poydevorlar orasida qanday farq bor. Qanday binolar sanoat binolari deb yuritiladi. Turar-joy binolarining texnik maqsadga muvofiqligini qaysi omillar belgilaydi. Turar-joy binolari olovbardoshlik bo'yicha nechta darajaga bo'linadi. Binolar to'g'risida ma'lumot bering. Binolar vazifasi bo'yicha nechta turga bo'linadi. Injenerlik inshootlarini vazifasi va turlarini aytib bering. Qavatlararo orayopmalarning qanday turlarini bilasiz. Binolar uzoqqa chidamlilik bo'yicha nechta darajaga bo'linadilar. Tabiiy asos va sun'iy asoslarning farqi nimada. Qoziqoyuq poydevorlar va ularni qo'llanishi. Statik sxemasi bo'yicha devorlar nechta turga bo'linadi. Konstruktiv yechimi bo'yicha devorlar nechta turga bo'linadi. Qavatlararo orayopmalarning qanday turlarini bilasiz. Qaysi grunt bino uchun yeng ishonchli asos bo'lib xizmat qilishi mumkin. Binolar vazifasi bo'yicha nechta turga bo'linadi. Gruntlarning mustahkamligini qanday usullar bilan oshirish mumkin. Binolarni normal yekspluatatsiya qilinishi uchun qanday talablar qo'yiladi. Binolar olovbardoshlik bo'yicha qanday turlarga ajratiladi. Nima uchun turar-joy binolariga me'moriy-badiiy talablari qo'yiladi. Konstruktiv yechimi bo'yicha devorlar nechta turga bo'linadi. G'ishtning o'zidan bajariladigan peremichkalarning qanday turlari mavjud.

"Shahar hududini injenerlik tayyorlash, rejalashtirish, qurish va rekonstruksiya qilish." fani bo'yicha:

"Shahar xududini injenerlik tayyorlash, rejalashtirish, qurish va rekonstruksiya qilish" fani nimalarni o'rgatadi. Shaharlarni aholi soniga ko'ra tasniflang. Shaharlarni ma'muriy ahamiyatiga ko'ra tasniflang. Shaharlarni xalq xo'jaligi yo'nalishi bo'yicha tasniflang. Shaharlarni tabiiy sharoitlari bo'yicha tasniflang. Shaharlarni o'sish shiddati bo'yicha tasniflang. Urbanizatsiya nima va uni tasniflang. Aglomeratsiyalar. Asosiy turlari bo'yicha tasniflang. SHahar hududi vazifasiga va foydalanish tavsifiga ko'ra qayasi asosiy mintaqalarga bo'linadi. Seliteb hududi (mintaqa)ni vazifasi va foydalanishiga ko'ra tasniflang. Sanoat hududi (mintaqa)ni vazifasi va foydalanishiga ko'ra tavsiflang. Tashqi-transport hududi (mintaqa)ni vazifasi va foydalanishiga ko'ra tavsiflang. Aholining dam olish joylari hududi (mintaqa)ni vazifasi va foydalanishiga ko'ra tavsiflang. Sanitariya- himoya lash hududi (mintaqa)ni vazifasi va foydalanishiga ko'ra tavsiflang. Umumshahar jamoat markazi hududi (mintaqa)ni vazifasi va foydalanishiga ko'ra tavsiflang. SHaharlarga yondashuvchi hududlari (mintaqa)ni vazifasi va foydalanishiga ko'ra tavsiflang. SHaharlarning rivojlanishida ko'kalamzorlashtirish, ya'ni landshaftni o'mi. Rekreatsion hududlarni tasniflang. SHaharlarni rivojlantirishda tabiiy landshaftni tasniflang. SHaharni ebedonlashtirish tavsiflang. Ilmiy yo'nalishdagi shaharlarda asosiy mintaqalar soniga nimalar kiradi. Kurort shaharlarda asosiy mintaqalar soniga nimalar kiradi. SHahar hosil qiluvchi ahamiyatga ega bo'lgan

korxona, tashkilot va muassasalar qaysilar. Shahar deganda nimani tushunasiz va uni ta'rifladi. Shahar aloqa tizimi deganda nimani tushunasiz va uni ta'rifladi. Ko'cha va yo'lniing vazifasi va uning elementlari tasniflang. O'zbekiston Respublikasining shaharsozlik kodeksi haqida tushuncha. Shahar transportining tuzilishi va turlariga ko'ra tasniflang. Avtobus ommaviy yo'lovchi transportini tasniflang. Trolleybus ommaviy yo'lovchi transportini tasniflang. Tramvay ommaviy yo'lovchi transportini tasniflang. Metropoliten ommaviy yo'lovchi transportini tasniflang. Harakatlanuvchi trotuarlarni tasniflang. Temir yo'l ommaviy yo'lovchi transportini tasniflang. Monorelesli ommaviy yo'lovchi transportini tasniflang. Turar-joy fondi hisobini aniqlashni tushuntirib bering. Aholi soni hisobini aniqlashni tushuntirib bering. Oilalar soni hisobini aniqlashni tushuntirib bering. Turar-joy binolari hisobini aniqlashni tushuntirib bering. Aholining yosh bo'yicha tarkibi nima uchun kerak. Sh.N.Q 2.07.01-03 nima uchun ishlaydi mazmuni nima. Muassasalar va korxonalar xizmat ko'rsatish radiuslari qanday. Shahar infratuzilmasini (tarmoqlar va sohalari bo'yicha) sanab bering. Temir yo'l transporti haqida nimalar bilasiz. Suv (daryo, dengiz) transporti haqida nimalar bilasiz. Havo transportidan qanday foydalaniladi. Transport turlarining inshoot va tuzilmalariga nimalar kiradi. Temir yo'l liniyalari, kirish yo'llari, stantsiyalari haqida nimalar bilasiz. Avtomobil yo'llari, xizmat ko'rsatish inshootlari haqida gapirib bering. Avtomobil yo'llari nechta kategoriyaga bo'linadi

« Qurilish konstruksiyalari » fani bo'yicha:

Qurilish konstruksiyalari xaqida tushunchalar. Qurilish konstruksiyalarining qo'llanilish joylari. Qurilish konstruksiyalarini chegaraviy xolatlar bo'yicha xisoblash. Qurilish konstruksiyalaridagi yuklar va ta'sirlar. Metall konstruksiyalarini qisqacha rivojlanish tarixi. Loyihalashning asosiy printsiplari. Metall konstruksiyalarini korroziyalanishi va ximoya choralar. Metallarning mexanik xossalari. Qurilish po'lati va uning xossalari. Alyuminiy qotishmalari va ulardan tayyorlangan konstruksiyalarning xarakteristikalar. Sortiment profillarining xarakteristikalar. Qurilish konstruksiyalarini birinchi gurux chegaraviy xolatlar bo'yicha xisoblash. Me'yoriy va xisobiy qarshiliklar. Po'lat markasini tanlash. Qurilish konstruksiyalarini ikkinchi gurux chegaraviy xolatlari bo'yicha xisoblash. Umumiy va joydagi ustuvorlik. Qurilish konstruksiyalarini markaziy cho'zilishga xisoblash. Talab etilgan yuza va kesimni tanlash. Nomarkaziy cho'zilish. Cho'ziluvchan elementlarni chegaraviy egiluvchanligi. Po'lat konstruksiya elementlarini siqilishga xisoblash. Boshlang'ich xolat. Sterjen egiluvchanligi. Amalda xisoblash. Ezilish. Nomarkaziy siqilish. Po'lat konstruksiya elementlarini egilishga xisoblash. Egilishda yuzaga keladigan to'rt ko'rinishdagi kuchlanishlar. Normal kuchlanish. Urinma kuchlanish. Joydagi ezuvchi kuchlanish. To'sinning umumiy ustvorligi. Po'lat konstruksiya elementlari brikmalarini xisoblash va konstruksiyalash. Payvand brikmalari. Payvand brikmalarning avfzalliklari va kamchilliklari. Payvandlash usullari va turlari. Uchma-uch choklarni xisoblash. Burchak choklarni xisoblash. Boltli va parchin mixli brikmalar. Umumiy tushuncha. Bolt va parchin mixlar turlari. Bolt va parchin mixlarni xisoblash. Bolt va parchin mixlarni joylashtirish. To'sin va to'sin kataklari. To'sinlarning umumiy tavsifi. To'sin turlari. To'sin kataklari. Prokatlangan to'sinlar va ularni xisoblash tartibi. Yig'ma to'sinlarni xisoblash. Umumiy tushunchalar. Kesimlarni tanlash. Yakunlovchi xisoblash. Bikrlik qovurg'alari. Ustunlar. Umumiy ma'lumotlar. Ustun turlari. Ustunlarni xisoblash tartibi. Ustunlarning ostki va ustki qismlari. Umumiy ma'lumot. Ustunning ostki qismi va uning tuzilishi. Ustunning ustki qismi va uning tuzilishi. Nomarkaziy siqilishga ishlovchi ustunlar. Fermalari. Fermalari turlari va bosh o'lchamlari. Stropila osti fermalari. Fermalarni xisoblash. Fermalarni konstruksiyalash. Sinchli binolar va ularda bog'lovchilarning axamiyati. Umumiy ma'lumotlar. Geometrik o'zgarmas tizimlar. Bog'lovchilar konstruksiyalari. Metall sinchli binolarda bog'lovchilarning roli. Birqavatli binolarning po'lat konstruksiyalari. Xarorat choklari. Yuk ko'taruvchi elementlar. Yengil metall konstruksiyalar. Strukturalar. Bir qavatli tsexlar sinchlarini kompanovkalash. Sinchlarini joylashtirish. Bir oraliqli tsexlarning ko'ndalang ramalarini joylashtirish. Bog'lovchilarni joylashtirish. Qurilish konstruksiyalarini rivojlanish tarixi. Metallarni korroziyalanishi va ximoya

13. Qurilish konstruksiyalarini markaziy cho'zilishga xisoblash. Talab etilgan yuza va kesimni tanlash.

Tayanch so'zlar: tortqi, osma, ferma elementlari, kuchlanish, xisobiy qarshilik, koeffitsientlar.

14. Yig'ma to'sinlarni xisoblash. Umumiy tushunchalar. Kesimlarni tanlash. Yakunlovchi xisoblash. Bikrlik qovurg'alari.

Tayanch so'zlar: tosin tarifi, elementlari, xisoblash bosqichlari, tartibi, balandligi, tokchasi.

15. Bir oraliqli syexlarning ko'ndalang ramalarini joylashtirish. (MK).

Tayanch so'zlar: sinchlarni kompanovkalash, boshlang'ich ma'lumotlar, stropila fermalari, ustun qadami, tsex balandligi, bog'lovchilar.

16. Ustunning ustki qismi va uning tuzilishi. Nomarkaziy siqilishga ishlovchi ustunlar. (MK).

Tayanch so'zlar: ustun bosh qismi, sharnirli va bikr brikirish, tayanch qoburg'asi, ezilishga xisoblash.

17. Bir qavatli binolarning sinchlarini joylashtirish. (MK)..

Tayanch so'zlar: bino turlari, sinch elementlari, geometrik o'zgarmas, bog'lovchilar, turlari.

18. Ustun turlari. Ustunlarni xisoblash tartibi. (MK)..

Tayanch so'zlar: ustun elementlari, turlari, ishlash xarakteri, bir tekis, bo'shliqli, ko'ndalang kesimi, xisoblash rejasi, xisobiy sxema, xisobiy uzunlik, oldindan kesim tanlash, mustaxkamlik, ustvorlik.

19. Payvandlash usullari va turlari. Uchma-uch choklarni xisoblash. Burchak choklarni xisoblash.

Tayanch so'zlar: xarakteristika, avfzalliklari va kamchilliklari, uchma-uch, burchak, tik, yotiq, shift choklari, chok uzunligi

20. Markaziy cho'ziluvchi unsurlarning mustaxkamligini xisoblash (TBK)..

Tayanch so'zlar: konstruktiv xususiyatlari, armaturalanishi, xisobiy sxemasi, xisoblash formulasi.

21. Bir qavatli binolarning sinchlarini joylashtirish. (MK)..

Tayanch so'zlar: bino turlari, sinch elementlari, geometrik o'zgarmas, bog'lovchilar, turlari.

22. Metall konstruksiya elementlarini siqilishga xisoblash. Boshlang'ich xolat. Sterjen egiluvchanligi

Tayanch so'zlar: birinchi gurux chekli xolat, mustaxkamlik, ustvorlik shartlari, egiluvchanlik, ustvorlik.

23. Fazoviy yopmalar turlari. Yupqa devorli fazoviy yopmalar konstruksiyalari (TBK).

Tayanch so'zlar: Yupqadevorli fazoviy konstruksiya tarifi, avfzallik va kamchilliklari, turlari, tsindrik qobiq, gumbaz, ta'sir qiluvchi yuklar.

24. Ko'pqavatli sanoat va fuqoro binolari konstruksiyalari (TBK).

Tayanch so'zlar: sanoat, fuqoro, yuk ko'taruvchi, o'rab turuvchi, sinch, bog'lovchi, oro yopma, to'sinli, to'sinsiz, o'lchamlari, ko'pqavatli ramalar, xisoblash.

25. Fovqulodda eksentrisitet bilan ishlaydigan t/b elementlar..

Tayanch so'zlar: armaturalanishi, kesimi turlari, mustaxkamlik sharti.

26. Aloxida turuvchi ustun osti poydevorlari. Yaxlit poydevorlar.

Tayanch so'zlar: konstruksiyasi, yig'a, yaxlit, xisoblash, asosi yuzasi, balandligi, pog'onalar.

27. Temirbeton konstruksiyalarini yoriq ochilishiga xisoblash..

Tayanch so'zlar: yoriqlarni bikrlikga ta'siri, yoriqbardoshlilikga, yoriqlar ochilishiga, kengayishiga xisoblash, chegaraviy miqdori.

28. Metallarning mexanik xossalari. Qurilish po'lati va uning xossalari..

Tayanch so'zlar: mustaxkamlik, elastiklik, chidamlilik, mo'rtlik, qurilish po'lati bosh belgilari, kam uglerodli yuqori mustaxkam, markalash.

Tayanch so'zlar: sanoat va qishloq xo'jaligi korxonalari, moddiy-texnika omborlari va bazalari, davlat muzeylari

“Qurilish konstruksiyalari” fanidan yakuniy davlat attestatsiya imtixonini uchun savollar

1. Qurilish konstruksiyalari xaqida tushunchalar. Qurilish konstruksiyalarining qo'llanilish joylari.

Tayanch so'zlar: qurilish konstruksiyalari, vazifasi, material, qo'llanilish soxalari, tarixi, rivojlanishi.

2. Metall konstruksiyalarini qisqacha rivojlanish tarixi.

Tayanch so'zlar: Tayanch so'zlar: boshlang'ich davri, rivojlanish bosqichlari, payvandlash, parchin mix, cho'yan, bolt, oldindan zo'riqtirish.

3. Qurilish konstruksiyalarini ikkinchi gurux chegaraviy xolatlari bo'yichaxisoblash.

Tayanch so'zlar: chegaraviy xolat, deformatsiya, birklik, ruxsat etilgan egilish.

4. Bolt va parchin mixlar turlari. Bolt va parchin mixlarni xisoblash.

Tayanch so'zlar: afzalligi, kamchilligi, turlari, o'lchamlari, bitta boltga tushayotgan yuk, joylashtirish

5. Qurilish konstruksiyalarini chegaraviy xolatlar bo'yicha xisoblash.

Tayanch so'zlar: chegaraviy xolat, mustaxkamlik, ustvorlik, birklik, foydalanishga noloyiq, o'lchov birliklari, yuklar va tasirlar, koeffitsientlar, xisoblash formulalari.

6. Temirbetonda ishlatiladigan armaturalar turlari..

Tayanch so'zlar: tayorlanishiga ko'ra, yuzasi, vzifasiga ko'ra, sinflari, elastiklik mo'duli, nometall armaturalar.

7. Oddiy va oldindan zo'riqtirilgan elementlarni yoriqbardoshlilik va deformasiya bo'yicha xisoblash. Markaziy cho'ziluvchi elementlarni yoriqbardoshlilik sharti(TBK).

Tayanch so'zlar: tayorlanishiga ko'ra, yuzasi, vzifasiga ko'ra, sinflari, elastiklik mo'duli, nometall armaturalar.

8. Yupqadevorli fazoviy yopmalarni konstruktiv xususiyatlari. Fazoviy yopmalarni xisoblash asoslari(TBK).

Tayanch so'zlar: Yupqadevorli fazoviy konstruksiya tarifi, avfzallik va kamchilliklari, turlari, tsilindrik qobiq, gumbaz, ta'sir qiluvchi yuklar.

9. Payvand brikmalari. Payvand bikmalarning avfzalliklari va kamchilliklari. Payvandlash usullari va turlari.

Tayanch so'zlar: xarakteristika, avfzalliklari va kamchilliklari, uchma-uch, burchak, tik, yotiq, shift choklari.

10. Ferma turlari va bosh o'lchamlari. Stropila osti fermalari.(MK)..

Tayanch so'zlar: kuch, tugun, belbog', ustun, xovon, shpringel, balandlik, oraliq uzunligi, panjara turlari.

11. Metall konstruksiya elementlarini siqilishga xisoblash. Boshlang'ich xolat. Sterjen egiluvchanligi

Tayanch so'zlar: birinchi gurux chekli xolat, mustaxkamlik, ustvorlik shartlari, egiluvchanlik, ustvorlik.

12. Metall konstruksiyalarini korroziyalanishi va ximoya choralari.

Tayanch so'zlar: korroziya turlari, atmosfera, yer osti, kontaktli, biologik, tokdan, kimyoviy, korroziyaga chidamli, ximoyalash usullari.

choralari. Yig'ma to'sinlarni xisoblash tartibi va xisoblash ifodalari. Bir oraliqli tsixelarning ko'ndalang ramalarini joylashtirish. Bir qavatli sanoat binlari yuk ko'taruvchi elementlari. Yengil metall konstruksiyalar. Strukturalar. Metall sinchli binolarda bog'lovchilarning roli va turlari. Ustunning ostki qismi va uning tuzilishi. Ustunning ustki qismi va uning tuzilishi. Bir qavatli sanoat binolari. Umumiy ma'lumotlar. Geometrik o'zgarma tizimlar. Bir qavatli binolarning sinchlarini joylashtirish. Yig'ma to'sinlarni xisoblash. Kesimlarni tanlash. Yakunlovchi xisoblash. Yig'ma to'sinlarning umumiy va maxalliy ustvorligini ta'minlash. Prokat to'sinlarga kesim tanlash va yakunlovchi xisob qilish. Ustunning ustki qismi va uning tuzilishi. Nomarkaziy siqilishga ishlovchi ustunlar. Payvand brikmalari. Payvand bikmalarning avfzalliklari va kamchilliklari. Payvandlash usullari va turlari. Bolt va parchin mixlar turlari. Bolt va parchin mixlarni xisoblash. Ferma turlari va bosh o'lchamlari. Stropila osti fermalari. Ustun turlari. Ustunlarni xisoblash tartibi. Payvandlash usullari va turlari. Uchma-uch choklarni xisoblash. Burchak choklarni xisoblash. Egilishda yuzaga keladigan to'rt ko'rinishdagi kuchlanishlar. Normal kuchlanish. Urinma kuchlanish. Metall konstruksiya elementlarini siqilishga xisoblash. Boshlang'ich xolat. Sterjen egiluvchanligi. Qurilish konstruksiyalarini chegaraviy xolatlar bo'yicha xisoblash. Me'yoriy va xisobiy qarshiliklar. Metall konstruksiyalarini ikkinchi gurux chegaraviy xolatlari bo'yicha xisoblash. Umumiy va joydagi ustvorlik. Cho'zilishga ishlovchi elementlar. Talab etilgan yuza va kesimni tanlash.

5340300 – “Shahar qurilishi hamda kommunal infratuzilmani tashkil etish va boshqarish” ta'lim yo'nalishi talabalarini mutaxassislik fanlaridan Yakuniy Davlat Atestatsiya sinovlari o'tkazish bo'yicha baholash

MEZONLARI

5340300 - “Shahar qurilishi hamda kommunal infratuzilmani tashkil etish va boshqarish” ta'lim yo'nalishi talabalarini mutaxassislik fanlaridan Yakuniy Davlat Atestatsiya sinovlari o'tkazish bo'yicha ishlab chiqilgan baholash mezonlarida quyidagi talablarni inobatga olgan holda baholanadi.

1. Yakuniy Davlat Atestatsiyasida mutaxassislik fanlari bo'yicha bilim darajasini belgilovchi sinov o'tkaziladi, baholash mezonlari 2, 3, 4 va 5 bahoni tashkil qiladi. Sinov yozma shaklida o'tkaziladi, bitiruvchining mutaxassislik fanlari bo'yicha nazariy bilimi baholanadi. Mutaxassislik fanlari bo'yicha savollari har bir talaba uchun 3 ta savolni o'z ichiga oladi.

Bunda “5” (“a'lo”) baho:

Berilgan savollarga har tomonlama to'g'ri, to'liq va puxta javob yozilgan, savolning ko'lamidan kelib chiqib, fan doirasida chetlashmagan holda :

- mazmunli;
- aniq asoslangan;
- sxema yoki chizma (zarur holda)
- yakullangan fikr yoki xulosa
- savolni yoritishda misollardan foydalanish;
- asosiy ish ko'rsatkichlari hisobi mantiqiy ketma-ketlikda bayon qilingan, yozuvlar aniq-tiniq, talab darajasida rasmiylashtirilgan, jumlar tushunarli tarzda tuzilgan, turli xil orfografik xatolarga yo'l qo'yilmagan, javoblar xajmi har bir savol uchun 5 betdan kam bo'lmagan holda taqdim etilgan holatlarda qo'yiladi.

“4” (yaxshi) baho:

Berilgan savollarga har tomonlama to'g'ri, to'liq va puxta javob yozilgan, savolning ko'lamidan kelib chiqib, fan doirasida chetlashmagan holda :

- mazmunli;
- aniq asoslangan;
- sxema yoki chizma (zarur holda)

Ish jarayoni mantiqiy ketma-ketlikda bayon qilingan, yozuvlar amaldagi talablarga mos ravishda rasmiylashtirilgan, orfografik hatolar soni 3-5 tadan oshmagan, javoblar xajmi 4 betdan kam bo'lmagan holda taqdim etilgan holatlarda qo'yiladi.

“3” (qoniqarli) baho:

Berilgan savollarga har tomonlama to'g'ri, to'liq va puxta javob yozilgan, savolning ko'lamidan kelib chiqib, fan doirasida chetlashmagan holda javob yozilgan, lekin matnda ba'zi bir kamchiliklarga yo'l qo'yilgan tarzda jiddiy orfografik va stilistik xatolar bilan, javoblar xajmi 3 betdan kam bo'lmagan holda taqdim etilgan holatlarda qo'yiladi.

“2” (qoniqarsiz) baho:

Berilgan savollarga to'g'ri javob yozilmagan, mantiqiy ketma-ketlikka rioya etilmagan, mashina va jihozlarning tuzilishi, sxemalari va ishlash jarayonlari yoritilmagan holda taqdim etilgan yozma ishlarga qo'yiladi.

(HJOBAJAP)

“Arxitektura va shaharsozlik asoslari” fanidan yakuniy davlat attestatsiya imtixoni uchun umumiy savollar

1. Binolar olovbardoshlik bo'yicha qanday turlarga ajratiladi.
Tayanch so'zlar: olovbardoshlik darajalari, yomuvchi materiallar qiyin unuvchi, oson yomuvchi va yonmaydigan materiallar.
2. Rejalashning zal sxemasi nima va qanday binolarda qo'llaniladi?
Tayanch so'zlar: Xajmiy rejaviy yechimlar, Konstruktiv sxemalar jamoat, tomoshagoxlar.
3. Poydevorlarni yer osti sizot suvlarining ta'siridan ximoyalash
Tayanch so'zlar: Gidroximoya, bitum, agressiv ta'sirlar
4. Poydevorlarni yer osti sizot suvlarining ta'siridan ximoyalash
Tayanch so'zlar: Gidroximoya, bitum, agressiv ta'sirlar
5. Qaysi hollarda yaxlit poydevorlar qo'llaniladi?
Tayanch so'zlar: Asoslarni bo'shligi/cho'kuvchanligi
6. Binolarni poydevorlari, turlari va konstruktiv yechimlari?
Tayanch so'zlar: Yig'ma va quyma Tosh, beton
7. Mustahkam grunt juda chuqurda joylashgan hollarda qanday poydevor turlaridan foydalanish mumkin?
Tayanch so'zlar: Qoziqo'y, svay, Poydevor chuqurligi, Suniy asoslar.
8. Turar-joy binolariga qo'yiladigan iqtisodiy talablarining mohiyati nimalardan iborat?
Tayanch so'zlar: binolar qanday talablarga javob berishi kerak, Binolarga qoyiladigan talablar, Binoni emeta qiymati
9. Poydevorlar turlari, vazifalari va ularni qo'llanishi?
Tayanch so'zlar: Barcha og'irlikni ko'tarib turuvchi, Stakansimon, asoslar.
10. Konstruktiv yechimi bo'yicha devorlar nechta turga bo'linadi?
Tayanch so'zlar: tashqi ichki to'suvchi, vertikal, konstruksiyalar
11. Nima uchun turar-joy binolariga me'moriy-badiiy talablari qo'yiladi?
Tayanch so'zlar: binoni atrof-muxit bilan uyg'unlashtirish
12. Binolarni normal ekspluatatsiya qilinishi uchun qanday talablar qo'yiladi?

Tayanch so'zlar: GRP, past bosimli gaz uzatish quvurlari, taqsimlovchi gaz halqasi.

30. Sanoat hududi (mintaqa)ni vazifasi va foydalanishiga ko'ra tavsiflang.

Tayanch so'zlar: Sanoat rayonining rejaviy strukturasi, zararligi bo'yicha 5 sinfli sektor, Sanoat binolarini yig'ilgan holda joylanishi

31. Aglomeratsiyalar. Asosiy turlari bo'yicha tasniflang.

Tayanch so'zlar: Strukturasi bo'yicha, Hosil bo'lish bosqichi bo'yicha, Farg'ona aglomeratsiya, yirik aglomeratsiyalarga misollar

32. Shahar deganda nimani tushunasiz va uni ta'rifi.

Tayanch so'zlar: Shahar tushunchasi, belgilari bo'yicha turlari, aholisi soniga ko'ra, ma'muriy ahamiyatiga ko'ra, xalq xo'jaligi yo'nalishi bo'yicha.

33. Aholining yosh bo'yicha tarkibi nima uchun kerak.

Tayanch so'zlar: rejaviy va statistik ma'lumotlar, mexnatga layoqatli, ishlaydigan pensionerlar, uy xo'jaligida band bo'lgan kishilar.

34. Ko'cha va yo'llarning vazifalari va asosiy elementlari.

Tayanch so'zlar: mahalliy ahamiyatdagi ko'chalar, o'tish yo'llari, respublika ahamiyatidagi yo'llar, belgilar, svetofo, maxsus belgilar

35. Turar-joy rayonlari deganda nimani tushunasiz.

Tayanch so'zlar: aholi soni, ishlab chiqarish, hudud, kirish yo'laklari

36. Shahar issiqlik va elektr ta'minoti, issiq suv ta'minoti qanday tashkil etiladi.

Tayanch so'zlar: markazlashtirilgan, ta'minot, issiq suv quvurlari, elektr ta'minot

37. Shahar muhandislik ta'minoti tizimining funktsiyalariga nimalar kiradi.

Tayanch so'zlar: shahar aholisi, issiq suv va sovuq suv, elektr ta'minoti

38. Shahar xo'jaligi – Shahar ekologiyasini yaxshilashning vositasi nima.

Tayanch so'zlar: ko'kalamzorlashtirish, chegaralangan maxsus ekinlar, daraxtlar va butalar

39. Shahar xo'jaligining uni boshqa sohalardan ajratib turadigan xususiyatlari nimalar.

Tayanch so'zlar: ta'lim, fan, texnika, mijozlar doimiyliigi, muhandislik ta'minoti

40. Shaharni ko'kalamzorlashtirish kategoriyalari, me'yorlariga nimalar kiradi.

Tayanch so'zlar: Turar-joy rayonini ko'kalamzorlashtirish, alleylar, chagaralangan ekinlar.

41. Mikrorayon aholisining soni qanday qabul qilinadi.

Tayanch so'zlar: binolarining qabul qilingan qavatligi, piyoda borish imkoniyati, QMQ

42. Shaharning muxandislik tizimlari qanday talablarga javob berishi kerak.

Tayanch so'zlar: issiqlik sarfini 40-45%, ko'mir va arzon yoqilg'i materiallari

43. Shahar telefon, radio, televedeniyesi qanday tashkil etiladi.

Tayanch so'zlar: SHahar axborot tizimlari, chekka hududlar, radio, alaqa tayanshlari

44. Shaharlarni rivojlantirishda tabiiy landshaftni tasniflang.

Tayanch so'zlar: shahar istehkomlari, shahar istehkomlari, me'moriy-tarixiy yodgorliklar

45. Tashqi-transport hududi (mintaqa)ni vazifasi va foydalanishiga ko'ra tavsiflang.

Tayanch so'zlar: seliteb va boshqa mintaqalari, yo'lovchi va yuk stantsiyalari, portlar, pristanlar va boshqalar

46. Aglomeratsiyalar. Asosiy turlari bo'yicha tasniflang.

Tayanch so'zlar: Strukturasi bo'yicha, Hosil bo'lish bosqichi bo'yicha, Toshkent aglomeratsiyasi

47. Shaharlarni xalq xo'jaligi yo'nalishi bo'yicha tasniflang.

Tayanch so'zlar: Transport; Sanoat; Kurort; Tarixiy

48. Shahar hosil qiluvchi ahamiyatga ega bo'lgan korxona, tashkilot va muassasalar qaysilar.

Tayanch so'zlar: yer osti suvlari, halqali, issiq suv ta'minoti, boshi berk sxema, xalqasimon.

16. Tashqi transport nechta turga bo'linadi va ularga ta'rif bering.

Tayanch so'zlar: Shahar, Shahar tashqi aloqalari, transport turlari, avtomobil, temir yo'l, suv, havo, yo'llar, transport tugunlari.

17. Shahar muhitini jihozlash nimalardan iborat.

Tayanch so'zlar: usullar, kichik arxitekturaviy shakllar, kompozitsion yechim, turlari

18. Shahar bosh rejasida nimalar ko'rsatiladi.

Tayanch so'zlar: me'moriy-kompozitsion, qizil chiziq, funktsional-makoni, transport-injenerlik infratuzilmasi

17. O'zbekiston Respublikasining Shaharsozlik kodeksi haqida tushuncha.

Tayanch so'zlar: asosiy tushunchalar, umumiy qoidalar, Shaharsozlik normalari va qoidalari, Shaharsozlik sohasidagi manfaatlar

18. Shaharni ko'kalamzorlashtirish xo'jaligining vazifalari nima.

Tayanch so'zlar: ko'kalamzorlashtirish kategoriyalari, me'yorlari, tasniflanishi, yashil ko'chatlar.

19. Ko'kalamzorlashtirish funksiyalari nimalardan iborat?

Tayanch so'zlar: changi va shovqin, skverlar, bulvarlar, kislorod bilan ta'minlanganlik, chegaranlangan maxsus ekinlar.

20. Shahar xo'jaligi qanday ehtiyojlarni qondirishga xizmat qiladi.

Tayanch so'zlar: kommunal, ishlab chiqarish, fan va ta'lim, transport, aholi soni, hudud.

21. Avtomobil yo'llari nechta kategoriyaga bo'linadi.

Tayanch so'zlar: Umumdavlat ahamiyatidagi avtomobil yo'llari, respublika yoki viloyat, Mahalliy xo'jalik.

22. Tashqi transport nechta turga bo'linadi va ularga ta'rif bering.

Tayanch so'zlar: havo transport, suv transporti, maxsus yo'llar, temir yo'l, avtomobil.

23. Temir yo'l transporti haqida nimalar bilasiz.

Tayanch so'zlar: Temiryo'l transporti, temir yo'llarning tavsifi, umumiy va maxsus stantsiyalar, temiryo'l vokzallari, asosiy turlari.

24. Havo transportidan qanday foydalaniladi.

Tayanch so'zlar: havo transporti, aeroportlar, aerodromlar, gidroaerodromlar, aerovokzallar, inshootlar tarkibi, aeroportlarning tasniflanishi, aeroportning Shahar bilan aloqasi, joylashtirishga bo'lgan talablar.

25. Avtomobil transporti qanday tasniflanadi.

Tayanch so'zlar: yengil avtomobillar, avtobuslar, yuk avtomobillari, Signalizatsiya va boshqarilishi, Energetik ta'minoti, Texnik ta'minoti, ommaviy yo'lovchi transportlari

26. Dengiz bandargoxi (porti) tarkibiga kiruvchi inshootlar haqida nimalar bilasiz.

Tayanch so'zlar: Yo'lovchi vokzallari, stasionar va sivda qalqib turuvchi, xinterland, portga xizmat ko'rsatuvchi korxona, forland, port ish olib boradigan tashqi hudud, bandargoh tarkibiy elementlari.

27. Sh.N.Q 2.07.01-03 nima uchun ishlaydi mazmuni nima.

Tayanch so'zlar: asosiy tushunchalar, Shahar va qishloq aholi punktlari hududlarini rivojlantirish va qurilishini rejalashtirish, transport va ko'cha-yo'l tarmog'i, xizmat ko'rsatish muassasalari va korxonalari

28. Tarixiy merosga ega shaharlarni rekonstruksiya qilishning o'ziga xos xususiyatlari.

Tayanch so'zlar: me'moriy tarixiy merosga ega Shaharlar, asosiy tamoyillar, me'moriy tarixiy merosga ega Shaharlar.

29. Shahar gaz ta'minoti qanday tashkil etiladi.

Tayanch so'zlar: Iqtisodiy, badiiy, smeta, qiymat.

13. Gruntlarning mustahkamligini qanday usullar bilan oshirish mumkin?

Tayanch so'zlar: Grunt, tuproq, cho'kish, zichlashtirilishi.

14. Qavatlararo ora-yopmalarning qanday turlarini bilasiz?

Tayanch so'zlar: progonlik, to'sinsiz, rigelsiz, kessonli.

15. Statik sxemasi bo'yicha devorlar turlari qanday.

Tayanch so'zlar: Yuk ko'taruvchi, ustivjr, vertical element.

16. Qoziqoyoq poydevorlar va ularni qo'llanishi?

Tayanch so'zlar: Bo'sh, yumshoq tuproqlar Osilibyf tayanib turuvchi.

17. Qoziqoyoq poydevorlar va ularni qo'llanishi?

Tayanch so'zlar: Bo'sh, yumshoq tuproqlar Osilibyf tayanib turuvchi.

18. Turar-joy binolarining texnik maqsadga muvofiqligini qaysi omillar belgilaydi?

Tayanch so'zlar: binoni mustahkamligi, ustivorligi

19. Tabiiy asos va sun'iy asoslarning farqi nimada?

Tayanch so'zlar: suniy qotirish tabiiy mustahkamlik

20. Injenerlik inshootlarini vazifasi va turlarini aytib bering.

Tayanch so'zlar: dambalar, ko'priklar, mactalar

21. Binolar vazifasi bo'yicha necha turga bo'linadi?

Tayanch so'zlar: vazifasiga mosligi, texnik, iqtisodiy.

22. Yig'ma orayopma yelementlarining qanday turlarini bilasiz?

Tayanch so'zlar: Plitalik, rigellik panellik.

23. Turar-joy binolariga qo'yiladigan iqtisodiy muvofiqlik talablarining mohiyati nimadan iborat?

Tayanch so'zlar: binolar qanday talablarga javob berishi kerak, Binolarga qoyila digan talablar, Binoni smeta qiymati

24. Nima uchun turar-joy binolariga me'moriy-badiiy talablari qo'yiladi?

Tayanch so'zlar: Yashovchilarni ruxiy xolati, Binoni ichki va tashqi ziynatlanishi

25. Turar-joy binolarining funksional maqsadga muvofiqligini belgilovchi omillar ga nimalar kiradi?

Tayanch so'zlar: Binoni ichki relaviy sxemasi, xonalarni joylashtirilishi, qulayliklar

26. Yaxlit temir beton orayopmalar qaysi binolarda ko'proq qo'llaniladi?

Tayanch so'zlar: Seysmik ustivorlik Binolarni elementlarini yaxlitligi

27. Injenerlik inshootlarini vazifasi va turlarini aytib bering.

Tayanch so'zlar: dambalar, ko'priklar, mactalar, tunnellar

28. Plitali orayopmalarining konstruktiv yechimini tushuntiring.

Tayanch so'zlar: Montaj loyixalari, plitalarni o'rnatish birin-ketinligi, plitalarni tanlash

29. Yig'ma orayopmalarining qanday turlari bor.

Tayanch so'zlar: Plitalik, panellik, rigellik

30. Qavatlararo orayopmalarining turlari va unga qo'yiladigan talablar.

Tayanch so'zlar: Balkalik, to'sinsiz, kessonlik yoppa, monolit, mustahkamlik, bkr, chegaraviy salqilik.

31. Anfilada sistemasi qanday mohiyatga ega?

Tayanch so'zlar: Tejamli, xonalardan to'liq foydalanish, Muzei, ko'rgazmalar.

32. Rejalashning zal sxemasi nima va qanday binolarda qo'llaniladi?

Tayanch so'zlar: Markaziy sxema, tomoshagox, zalli binolar.

33. Binoni hajmiy-rejaviy yechimi to'g'risida tushuncha
Tayanch so'zlar: binoni xajmi va uni rejalashtirilishi, yo'lakli galereyalik, zal
34. Poydevor asosini tanlash, ularni mustahkamlash va binoni yer osti qismi haqida ma'lumot bering.
Tayanch so'zlar: Cho'kuvchan va cho'kmas gruntlar, tabiiy va sun'iy gruntlar.
35. Binolarni tasniflash. Binolarga qo'yiladigan asosiy talablar va seismik ustivorligini ta'minlash
Tayanch so'zlar: Bino turlari, siniflarga bo'linishi, qavatlar, olovbardoshlik, mustahkamlik, maqsadga muvofiqlik, iqtisodiy, badiiy.
36. Binolarning asosiy konstruktiv elementlari va detallari binoni ustivorligini ta'minlash elementi
Tayanch so'zlar: asosiy elementlar, poydevorlar, devorlar tom, orayopmalar, zina
37. Qurilishni industirlashtirishni hozirgi holatini asoslab bering
Tayanch so'zlar: Qurilishni to'liq mexanizatsiyalash, avtomatlashtirish. Qo' mexna tini kamaytirish
38. Devorlari vazifasi va turlarini va zamonaviy devor materiallari haqida ma'lumot
Tayanch so'zlar: Mayda o'lchamlik, toshlar, blok, panellar, monolit
39. Lentasimon poydevor turlari va ularning qo'llanish sohalari?
Tayanch so'zlar: Yig'mava/ quyma, blok va plitalar
40. Qaysi grunt bino uchun yeng ishonchli asos bo'lib xizmat qilishi mumkin?
Tayanch so'zlar: cho'kuvchi va cho'kmaydigan, tosh, palaxsa tosh, qoya tosh, qum-toshlik
41. Alohida turuvchi poydevorlar turlari va qo'llanilishi haqida ma'lumot bering.
Tayanch so'zlar: Stakansimon, yakka turuvchi, pog'ona, stolbasimon.
42. Vazifasi bo'yicha xonalar qanday turlarga bo'linadi?
Tayanch so'zlar: Asosiy, yopdamchi, kommunikatsiya, maxsus.
43. Ustun qoziq va osma qoziq poydevorlar qo'llanilishi haqida ma'lumot bering.
Tayanch so'zlar: Tirilib turuvchi, osilib turuvchi, tayanib turuvchi
44. . Konstruktiv yechimi bo'yicha devorlar nechta turga bo'linadi?
Tayanch so'zlar: Mayda, o'rta, yirik, monolit, xajmiy bloklar
45. Binolar xalq xo'jaligidagi ahamiyati bo'yicha sinflarga nimalar asosida bo'linadi?
Tayanch so'zlar: maxsulot ishlab -chiqarishi, uy-joyga bolgan talablar asosida
46. Qavatlararo orayopmalarga qanday talablar qo'yiladi?
Tayanch so'zlar: Mustahkamlik, birlilik, chegaraviy salqilik.
47. Turar-joy binolari uzoqqa chidamlilik bo'yicha nechta darajaga bo'linadilar?
Tayanch so'zlar: 5, 20, 50, 100, 150, 4; 3; 2; 1.
48. Nima maqsadda koordinatsion diagramma va funktsional sxema quriladi?
Tayanch so'zlar: Odamlar evakuatsiyasi, xonalarni optimal joylashtirilishi
49. Yer osti suvlarini poydevorga ta'sirini kamaytirish chora-tadbirlari qanday ahamiyatga ega.
Tayanch so'zlar: Poydevorlarni suv ta'siridan ximoya, betonni nurashi, koroziyasi.
50. Qaysi hollarda yaxlit poydevorlar qo'llaniladi?
Tayanch so'zlar: Asoslarni bo'shligi cho'kuvchanligi
51. Koridorli planirovka sistemasi qanday afzallik va kamchiliklarga ega?
Tayanch so'zlar: Odamlar evakuatsiyasi, yoritilish, xavo almashinuvi.

“Shahar hududini injenerlik tayyorlash, rejalashtirish, qurish va rekonstruksiya qilish” fanidan yakuniy davlat attestatsiya imtixonini uchun savollar

1. “Shahar hududini injenerlik tayyorlash, rejalashtirish, qurish va rekonstruksiya qilish” fani nimalarni o'z ichiga oladi?
Tayanch so'zlar: : fanning maqsadi, vazifalari, Shaharsozlik asoslari, Shahar rekonstruksiya qilish, Shaharsozlik kodeksi, Yangi Shahar qurish uchun hududni tayyorlash, mavjud Shaharlarni turli tabiiy ta'sirlar, texnogen ta'sirlar omili, injenerlik chora-tadbirlari
2. Shaharlarni o'sish shiddati bo'yicha tasniflang.
Tayanch so'zlar: aholi soni, yer maydoni, Ma'muriy ahamiyatiga ko'ra, xalq xo'jaligi yo'nalishi, ko'p funktsiyali.
3. Shahar xo'jaligining uni boshqa sohalaridan ajratib turadigan xususiyatlari nimalar.
Tayanch so'zlar: transport, xizmat ko'rsatish, taqsimot, iste'mol notekisligi, fan, ta'lim, kommunal xizmatlar.
4. Shahar hududini tozalash turlari, davomiyligi nima.
Tayanch so'zlar: tozalash turlari, chiqindi idishlari, tozalash davomiyligi, kunlik me'yor, yo'qotish usullari
5. Ko'cha va yo'llarning vazifalari va asosiy elementlari.
Tayanch so'zlar: mahalliy ahamiyatdagi ko'chalari, o'tish yo'llari, respublika ahamiyatidagi yo'llar, belgilar, svetofor, maxsus belgilar
6. Shahar suv ta'minoti qanday tashkil etiladi?
Tayanch so'zlar: yer osti suvlari, halqali, issiq suv ta'minoti, boshi berk sxema, xalqasimon.
7. Ko'chalar va yo'llarning kompozitsion shakllari: bosket, kurtina, klumba, parter, rabatkalarga ta'rif bering.
Tayanch so'zlar: kurtina, klumba, rabatka, bosket
8. Shahar yo'lovchi transportlarining asosiy tafsilotlari.
Tayanch so'zlar: ommaviy yo'lovchi transporti, trolleybus, yo'nalish taksi
9. Ko'cha va yo'llarning vazifalari va asosiy elementlari.
Tayanch so'zlar: yo'l toifalari, qizil chiziqli, himoya polosasi, yashil chiziqli
10. Ko'cha va yo'l tarmoqlarining printsiplari sxemalari.
Tayanch so'zlar: radial, to'rtburchak-diagonal, radial-halka.
11. Ko'cha va yo'llarning kundalang profilari.
Tayanch so'zlar: Ko'cha-yo'l turlarining uzellari. Asosiy turlari, ularning shakllari. Transport kommunikatsiya tuzumi.
12. Shahar hududini yoritish tizimi.
Tayanch so'zlar: yoritish me'yorlari, ko'chalarni yoritish talablari, yorug'lik o'lchov birligi, yoritilganlik.
13. Shahar rekonstruksiya qilish turlari.
Tayanch so'zlar: Shahar rekonstruksiya qilish, rekonstruksiya qilishning maqsad va vazifalari, rekonstruksiya qilish turlari, rekonstruksiya qilish loyihasi, tarkib, tartib.
14. Shahar muhitini jihozlash. Shahar muhitining jihozlash turlari.
Tayanch so'zlar: o'rindiqlar, urnalar, fonarlar, kiosklar, besedkalar.
15. Shahar suv ta'minoti qanday tashkil etiladi.